

Koers 2023

Onderwijs met
overtuiging

Leeswijzer Koers 2023

Leeswijzer Koers 2023

Het proces

Onder het motto 'Ontwikkelen doe je samen' is vereniging Ons Middelbaar Onderwijs eind 2015 een proces gestart om te komen tot een nieuw strategisch beleidsdocument: Koers 2023. Hiervoor is het gesprek aangegaan met diverse betrokkenen binnen de vereniging over de richting van ons onderwijs, de vorming van de leerling, en de betekenis daarvan voor de docent, de school en de vereniging. Dit leidde tot boeiende open discussies en stevige debatten. De input is gebruikt als bron om de contouren voor Koers 2023 te schetsen. Deze contouren zijn besproken met schoolleiders, de raad van toezicht en de medezeggenschap. Vervolgens zijn onze partners en relaties in de onderwijs- en opleidingsketen, gemeenten, samenwerkingsverbanden, raden van advies en experts uitgenodigd om te reageren op de tekst.

Inspireren en richting geven

De opzet en stijl van 'Koers 2023' willen we graag toelichten. De term 'Koers' zegt het eigenlijk al: dit strategisch document is opgesteld om richting te geven aan de ambities en het handelen van de vereniging, te inspireren en uit te dagen. Redactioneel is gekozen voor een narratieve stijl, met als metafoor 'op pad zijn'. Het gaat om een doorgaande ontwikkeling passend bij de diversiteit van de scholen vanuit gezamenlijke doelen en niet in de laatste plaats vanuit gedeelde waarden. Vanuit verschillende startposities wordt de reis, de route ondernomen. Het gaat niet om doelen die als het ware afgevinkt kunnen worden. In de laatste alinea komen we, als we de beeldspraak vasthouden, op onze bestemming.

In de alinea's worden de leerlingen, ouders, docenten, onderwijsondersteunend personeel en schoolleiders rechtstreeks aangesproken. Dit is gedaan om duidelijk te maken dat dit onderwijsbeleid directe betekenis heeft voor iedere deelnemer aan de schoolgemeenschap. Iedereen heeft daarin een eigen positie, maar alleen met elkaar kunnen we een schoolgemeenschap vormen.

Koers 2023 is daarmee geen strategisch plan in 'klassieke zin'. Er zijn geen SMART doelstellingen uitgewerkt en ook een SWOT-analyse is niet terug te vinden. Passend bij de besturingsfilosofie van de vereniging hebben de scholen de ruimte om in hun schoolplan een eigen vertaling te maken van de ambities in Koers 2023. Koers geeft de richting. In het schoolplan wordt het 'wat', 'hoe' en 'wanneer' uitgewerkt passend bij de visie, ambities en ontwikkeling van de school.

Koerswijzer

Bij Koers 2023 is een Koerswijzer opgesteld. Deze Koerswijzer biedt scholen, raad van bestuur en het OMO bureau een houvast bij het vertalen van de ambities uit Koers 2023 in het eigen schoolplan, de beleidsagenda van de vereniging en het bureauplan. Langs 7 pijlers worden de bestemming en ambities uit Koers 2023 weergegeven. De centrale vragen helpen bij het voeren van de dialoog en het vertalen van de ambities. De Koerswijzer zal tevens fungeren als 'toetskader' bij het beoordelen van schoolplannen.

Koers 2023

Onderwijs met
overtuiging

Onderwijs met overtuiging

Om jezelf te ontwikkelen heb je elkaar nodig. Je komt verder als je van en met elkaar leert en als je elkaar ruimte geeft om goed samen te leven. Dit is de rode draad in deze Koers.

Leren van en met elkaar

Vorming van een jong mens, gericht op een positieve ontplooiing van zijn talenten, dat is de ambitie van de school en ouders. Goed onderwijs, passend bij de school, geeft daar een antwoord op. De maatschappij verandert. Dit vraagt om kennis en vaardigheden van de docent om een leerling door goed onderwijs in staat te stellen zich te kwalificeren op een niveau dat past bij zijn talenten. Het gaat om leren met hoofd, hart en handen over de grenzen van traditionele kennisgebieden heen. Ieder talent verdient het om tot bloei te komen in een sociale context.

Anderen leren begrijpen

Samenwerken, kritisch denken en problemen oplossen zijn voorbeelden van vaardigheden die nodig zijn. Goed onderwijs bevordert zelfontplooiing in een omgeving met zorg voor elkaar. Belangrijk is om andere opvattingen en culturen te leren begrijpen en te benutten. Vereniging Ons Middelbaar Onderwijs geeft hier invulling aan door vorming van de leerling vanuit haar kernwaarden: goed onderwijs, goed mens, goed leven en goed handelen.

**Kernwaarden: goed onderwijs,
goed mens, goed leven en
goed handelen**

We spreken in deze tekst alle direct betrokkenen aan: leerlingen, ouders en alle collega's van de school. We zijn immers samen op weg. Het kompas dat we daarbij gebruiken, wijst voor ons allemaal in dezelfde richting: vorming van de leerling en het ontwikkelen van zijn talent door steeds zelf ook te leren van en met elkaar.

De leerling

Onze leerling: dat ben jij. Je groeit en je bent op weg jezelf te ontdekken. Niet in de laatste plaats op school waar je samen bent met medeleerlingen. School, dat is een veilige en overzichtelijke ontmoetingsplaats voor doeners en denkers, een leef- en leergemeenschap waarin je je thuis voelt. Je vormt met anderen een team en je draagt bij aan de ontwikkeling van je school.

**Je doet er toe als
uniek persoon**

Je doet er toe als uniek persoon. Je mag zijn wie je bent. We dagen je uit om je eigen talenten van hart, hoofd en handen te ontplooien. Wij begeleiden je je eigen weg te vinden met oog voor de ander. Schoolgaan betekent verdere vorming als mens. Uiteraard wil je een diploma behalen dat bij jouw talenten past, zodat je verder kunt komen in werk of in vervolgstudies.

Goed onderwijs betekent voor jouw ontwikkeling als leerling:

- **Je leert van en met anderen.**
Stimuleren van interactief leervermogen.
- **Je wordt uitgedaagd om kritisch en creatief na te denken.**
Waarderen van kritisch en creatief denken.
- **Je wordt gestimuleerd om dingen niet zomaar aan te nemen, maar zelf te onderzoeken.**
Aanmoedigen van een onderzoekende houding.
- **Je leert om met anderen te leven en te werken.**
Bevorderen van samenwerkingsgericht handelen.
- **Je verwerft kennis om op een goede manier te handelen, dingen te maken, te communiceren en te analyseren.**
Bereikbaar maken van gecodificeerde kennis van doen en denken.

- **Je leert nadenken over vragen en problemen uit het gewone leven.**
Denken vanuit levensechte opdrachten.
- **Er zijn verschillende manieren om iets te leren. Je kiest de weg die voor jou het beste werkt.**
Mogelijk maken van gedifferentieerde leerwegen als dat leren effectiever maakt.
- **Je leert nadenken over wie je bent, wat je doet en wat je wilt bereiken.**
Leren reflecteren.
- **Je leert je eigen ambitie en talenten te waarderen en je zoekt wegen om deze te ontplooiën.**
Ontwikkelen van eigen persoonlijke professionele identiteit.
- **Je leert hoe je leiding geeft, ook aan jezelf. Je leert om vanuit jouw individuele mogelijkheden positief om te gaan met anderen en jezelf. Je leert bovendien om met teleurstellingen om te gaan.**
Begeleiden in zelfregulering.
- **In en buiten de school werk je aan boeiende projecten.**
Verrijken van dit leren door multidisciplinaire projecten.
- **Je wordt mediawijs. Dat wil zeggen dat je leert hoe je digitale technologie slim en verantwoord gebruikt. Je leert bovendien om te gaan met de negatieve aspecten van 'social media'.**
Prikkelen van digitale geletterdheid door inzetten van digitale technologie, 'Computational thinking', robotica, informatievaardigheden, en mediawijsheid.
- **Je wordt je bewust van hoe mensen met elkaar omgaan. Je krijgt oog voor de verhoudingen tussen landen en culturen in de wereld.**
Ontwikkelen van maatschappelijk bewustzijn en mondiaal besef.

Je bent niet alleen op pad. Leven en leren krijgen meer betekenis als je van en met elkaar leert. Je mag fouten maken en daarvan leren. Je kunt trots zijn op wat je met medeleerlingen hebt gepresteerd.

Geef leiding, ook aan jezelf

Iedereen is welkom op onze school. Je ontwikkelt je op school verder als goed mens. We zijn allemaal anders en gelijkwaardig. Daarom zijn we respectvol naar elkaar. Gun een andere leerling ruimte voor eigen opvattingen. Doe een ander niet iets aan, wat je zelf niet graag zou meemaken. Je leert over wat mensen drijft: godsdiensten, levensopvattingen, culturen en over waarden die geworteld zijn in onze katholieke traditie. Hierdoor ga je beter begrijpen hoe mensen op verschillende manieren in het leven kunnen staan en wat goed burgerschap betekent. We stimuleren je om daarbij kritisch te denken.

Gun een ander ruimte

Goed onderwijs vormt je als wereldburger, maakt je weerbaar en stelt je in staat je eigen weg te vinden in een steeds complexer wordende wereld.

Goed onderwijs maakt je weerbaar

De ouder/verzorger

Kansen voor de toekomst, dat wil je als ouder/verzorger voor je kind. Elk team van iedere school zet zich in om de vorming van je kind te ondersteunen. Samen dagen we je kind uit om zijn talenten en ambities te ontwikkelen. Wij benutten daarbij zijn natuurlijke nieuwsgierigheid, creativiteit en verbeeldingskracht. Iedere leerling krijgt een stevige kennisbasis. We dagen je kind uit verbanden te leggen over leergebieden heen om meer inzicht te krijgen in allerlei vraagstukken. Zo oriënteert hij zich op de moderne kennis- en maakmaatschappij waarin digitale technologie grenzen overstijgt. Onderwijs voor denken en doen én voor hart en geweten: daar gaan wij voor.

**Jouw ondersteuning
en participatie zijn
van groot belang**

Jouw participatie in de schoolgemeenschap wordt gewaardeerd en geven we in samenspraak vorm.

De leraar

Je bent een rolmodel voor leerlingen. Je leert steeds, elke dag doordat je werkt met leerlingen en collega's. Door deze houding en door voortdurende professionalisering kun je creatief omgaan met onderwijsuitdagingen van nu en straks. Daar krijg je ruimte voor. Verantwoording afleggen hoort erbij. Je mag fouten maken, daarvan leren. Je mag excelleren en daarvan wijzer worden. Je kunt trots zijn op wat je met leerlingen en collega's bereikt.

Blijf leren om nog beter te worden

Goed onderwijs is aansprekend en leerlinggericht. Er bestaat echter geen kant-en-klaar recept voor. Het kompas van je deskundigheid en onderzoekende houding wijst je de weg naar goed onderwijs. Ondernemingszin en ontwerpend vermogen neem je in je bagage mee.

**Stel kritische vragen aan jezelf
en aan een ander**

Je bent niet alleen op pad. Goed onderwijs, passend binnen het schoolconcept, ontwikkel je met collega's. Met hen maak je onderwijs, evalueer je en pak je op wat nog beter kan. Collega's zijn gelijkwaardig terwijl ieder eigen kwaliteiten inbrengt. Juist die combinatie van kwaliteiten maakt een team of een sectie krachtig. Gezamenlijk pak je uitdagingen op. Uitwisselen met collega's maakt je sterker.

Onderwijs maak je samen

Zet de deuren van de klas open. Deel kennis in je sectie of team en over de muren van school. Feedback en reflecteren helpen je zicht te krijgen op je persoonlijke professionele identiteit. Zo ben en blijf je cruciaal voor goed onderwijs.

Deel je kennis

De onderwijsondersteuner

Met je collega's vorm je de ruggengraat van de school. De school is een thuis. Voor iedereen die er leeft en werkt. Een thuis dat op orde blijft. Omdat de administratie klopt, de gebouwen goed verzorgd worden en omdat het beleid goed wordt voorbereid.

Je werk wordt gewaardeerd. Je bent onmisbaar om de school als organisatie, als leef- en leeromgeving te realiseren. Ook jij bent een voorbeeld waaraan anderen zich kunnen spiegelen. Je ontwikkelt jezelf doorlopend, je krijgt en neemt verantwoordelijkheid en legt verantwoording af.

Maak school tot een veilig thuis

De schoolleider

Je bent meer dan de stuurman of -vrouw: je bent een moreel boegbeeld. Zelf doen wat je een ander vraagt. Voorleven wat samenwerking en professionaliteit betekent. Je wisselt binnen en buiten de school kennis en ervaringen uit.

Je bent als leidinggevende de gids van de school. Onderwijs ontwikkelen vraagt om visie, en het maken van keuzes. Je inspireert je collega's. Je bekijkt vanuit breed kwaliteitsdenken of je bereikt wat je had willen bereiken. Je legt daarover verantwoording af en je verbindt daar consequenties aan.

Oog hebben voor mogelijkheden van medewerkers is een kunst. Je bevordert dat zij hun expertise ontwikkelen en inzetten. Vanuit dienend leiderschap draag je zorg voor een goede toerusting van collega's. Bovendien stimuleer je ze effecten van eigen handelen te onderzoeken en zelf met voorstellen te komen. Dit maakt je tot een inspirator. Je kunt collega's inspireren tot innovatie. Met hen creëer je een cultuur van groeiend meesterschap.

**Inspireer je collega's
tot innovatie**

De school

Een school staat midden in een buurt, dorp of stadsdeel. Er heerst een sfeer die daarbij past. De school onderhoudt banden met zijn omringende leef- en leerwereld zoals de buurt, primair onderwijs, voortgezette opleidingen en bedrijven, de plaatselijke overheid, sport-, ondersteuningsvoorzieningen en culturele instellingen.

Tegelijk bevindt de school zich midden in de wijde wereld. De wereld komt zichtbaar de school binnen door verschillende culturen en is ook tastbaar in relaties met scholen in het buitenland. Onderwijs is bovendien door technologische ontwikkeling niet altijd meer tijd- en plaatsgebonden. De fysieke school blijft de centrale ontmoetingsplaats. Zoals de bergbeklimmer zegt: vanuit een goed georganiseerd basiskamp kom je verder.

**De school in de wereld,
de wereld in de school**

De regio

De school maakt zijn maatschappelijke opdracht waar in zijn directe omgeving. Educatieve regionale kracht wordt vergroot door samenwerken met de diverse partners uit de omliggende streek. Regionale oriëntatie van de school opent meer mogelijkheden om levensecht, aansprekend onderwijs te ontwikkelen en om bijvoorbeeld jeugdzorg beter bereikbaar te maken.

Alle leerlingen gaan ons aan het hart en verdienen passend onderwijs. Bij krimp van leerlingaantallen zetten we in op het behouden van diversiteit van onderwijsaanbod. Ook dit vraagt om samenwerking met anderen in de regio.

Samen sterk in de regio

De vereniging OMO

Ook de school is niet alleen onderweg. Samenwerking met andere scholen van de vereniging maakt scholen kansrijker. Onze kracht gaat het organisatorische voorbij; wij zijn een vereniging van waarden.

- Wij volgen deze gezamenlijke koers.
- De beginselen van goed onderwijs delen we.
- Goed onderwijs, goed mens-zijn, het goede leven en goed handelen kunnen wij niet los van elkaar zien.
- Vrolijk, verrijkend, verrassend, met vakmanschap, in verbinding met elkaar en niet in de laatste plaats verantwoordelijkheid dragend en verantwoording aflegend, zó treden wij leerlingen, ouders, collega's en de buitenwereld tegemoet.

Koers 2023

- We bevorderen innovatie.
- We omarmen en benutten diversiteit.
- We leren van en met elkaar.
- We leiden met opleidingspartners aankomende docenten op.
- We leven naar onze code voor goed handelen.

Vanuit deze waardeoriëntatie zijn we in dialoog met elkaar, en met anderen zoals kennisinstututen, belangenorganisaties, jeugdorganisaties en (plaatselijke) overheden.

Wij zijn een vereniging van waarden

Het schoolgebouw

Ieder gebouw weerspiegelt de schooleigen vertaling van goed onderwijs. Dit is ons uitgangspunt bij herinrichting, verbouwing of bouw van de school. Opvattingen over het eigen onderwijs van de school zijn op die manier vertrekpunt. Uiteraard bouwen we duurzaam en milieubewust. Scholen zijn bovenal een prettig leef- en leerhuis met uitstekende en toegankelijke voorzieningen. Het schoolgebouw is een open centrum voor allerlei activiteiten in de wijk.

Eigentijds leef- en leerhuis

De waardering

Ieder mens die bij ons werkt, heeft zijn eigen waardigheid, gelijkwaardig aan anderen. Je krijgt de ruimte om je eigen talenten te ontplooien. Je bent eigenaar van je eigen ontwikkelingsproces. Waar we op rekenen is dat je met anderen verantwoordelijk wilt zijn voor ons onderwijs. Je verdient wat je verdient.

**Ontwikkeling wordt
gewaardeerd**

We stimuleren een brede ontwikkeling van onze medewerkers door oriëntatie binnen en buiten het onderwijs. In dialoog met andere onderwijsinstellingen, kennisinstituten en het bedrijfsleven benutten wij talenten op de arbeidsmarkt.

De bedrijfsvoering

Iedereen mag er op rekenen dat de school zijn financiën op orde heeft. Wij besteden ons onderwijsgeld op een goede manier, gericht op leerlingen en hun onderwijs. We verantwoorden ons en sturen tijdig bij als dat nodig is. We organiseren onze bedrijfsvoering op een slimme manier. Doen waarvoor de school is: goed onderwijs voor iedere leerling. De bedrijfsvoering heeft als doel dat mogelijk te maken.

We hebben de zaken op orde

De bestemming

2023! In dat jaar hebben we onze ambities vormgegeven. We weten dan dat onze leerlingen in een complexe maatschappij goed toegerust zijn voor vervolgonderwijs of voor de arbeidsmarkt vanuit onze waarden. Dit koersdocument is het ijkpunt geweest van onze route met de koerswijzer als onze gids. De kernpunten die we versterkt hebben, zijn deze:

- Wij laten zien dat 'Goed onderwijs' vanuit de schoolambities zelfontplooiing, samen leven en leren heeft gestimuleerd.
- De voorgenomen onderwijsinnovatie van iedere school is aanwijsbaar gerealiseerd.
- Morele vraagstukken, inclusief digitale ontwikkelingen (bijvoorbeeld 'social media', robotica en 'big data') hebben een aantoonbare plaats gekregen in ons onderwijs.
- Een onderzoekende houding en ontwerpend vermogen zijn door ons zelf nader gedefinieerd en zijn de basis geworden van ontwikkelen, lerend van en met andere collega's.
- Talentontwikkeling is een zichtbaar ankerpunt in het beleid van de school.
- Onze gedeelde waarden zijn verdiept doordat we als vereniging met elkaar in dialoog zijn gegaan.
- De school is herkenbaar als een veilige, gestructureerde leef- en leergemeenschap die midden in de wereld staat.

We geven onze ambities vorm

We voelen ons met vertrouwen opgewassen tegen de uitdagingen van de komende jaren. Maatschappelijke ontwikkelingen gaan door. We zullen ook dan met antwoorden moeten blijven komen. 2023 is allesbehalve een eindpunt, eerder een tussenstation, van waaruit we verder gaan.

**2023 is een
markeringspunt,
om van daaruit
weer verder te
gaan**

Bij Koers 2023 hoort een Koerswijzer. Deze Koerswijzer helpt scholen bij het voeren van de dialoog en het vertalen van de ambities uit Koers 2023 naar concrete plannen.

Koerswijzer

Koerswijzer

Deze koerswijzer biedt scholen, raad van bestuur en bureau een houvast bij het vertalen van de ambities uit Koers 2023 in het eigen schoolplan, de beleidsagenda van de vereniging en het bureauplan. Langs 7 pijlers worden de bestemming en ambities uit Koers 2023 weergegeven. De centrale vragen helpen bij het voeren van de dialoog en het vertalen van de ambities.

Koerspijlers	Bestemming en ambities	Centrale vragen
<p>1 Gedeelde visie vertaald naar concreet beleid/ doelstellingen in open dialoog en met ruimte voor eigen inkleuring.</p>	<p>Onze kernwaarden zijn: goed onderwijs, goed mens, goed leven en goed handelen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verdiepen van onze gedeelde waarden door in dialoog te blijven met elkaar; • Leren van en met elkaar; • Intensiveren van talentontwikkeling van medewerkers; • Benutten van diversiteit 	<ul style="list-style-type: none"> • Hoe is deze visie zichtbaar in schoolplan/ bureauplan/beleidsagenda? • Hoe wordt draagvlak en concrete betrokkenheid binnen alle geledingen gestimuleerd? • Is er voor het beleid inderdaad draagvlak verkregen?
<p>2 Effectief leiderschap binnen de school</p>	<p>Je bent meer dan de stuurman of -vrouw; je bent een moreel boegbeeld</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bevorderen dat medewerkers hun expertise ontwikkelen en inzetten; • Stimuleren van resultaatgericht werken, verantwoording afleggen en consequenties aan analyses verbinden; • Inspireren tot onderzoekend leren en werken en op basis daarvan handelen; • Aanzetten tot het delen van kennis en ervaring binnen en buiten de school. 	<ul style="list-style-type: none"> • Waaruit blijkt dat talenten en expertise van medewerkers optimaal ontwikkeld en ingezet worden? • Op welke manier wordt kennisdelen gestimuleerd en benut? • Op welke wijze draagt onderzoek bij aan de schoolontwikkeling? • Op welke manier is identiteitsbewustzijn van de school herkenbaar in het leiderschap?

Koerspijlers	Bestemming en ambities	Centrale vragen
<p>3 Goed onderwijs binnen een veilige leef- en leer-gemeenschap</p>	<p>Om jezelf te ontwikkelen heb je elkaar nodig</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ontplooiën van talenten van hoofd, hart en handen • Borgen dat iedereen mag zijn wie hij of zij is • Realiseren van een veilige, gestructureerde leef- en leer-gemeenschap die midden in de wereld staat • 'Goed onderwijs' bieden vanuit de schoolambities • Samen leven en leren met bewuste doelgerichtheid op zelfontplooiing • Aandacht hebben voor morele vraagstukken (bijv. rond communicatie) • Voldoen aan de kwaliteitsnormen voor onderwijs • Zorg dragen voor kwalificatie 	<ul style="list-style-type: none"> • Hoe bevordert de school vanuit pedagogiek, didactiek, vak en ethiek, zelfontplooiing van de leerling? • Hoe stimuleert de school samen leren en leven? • Leidt het onderwijs tot kwalificatie?
<p>4 Dragend HRM beleid</p>	<p>Ieder talent verdient het om tot bloei te komen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stimuleren van een onderzoekende houding en ontwerpend vermogen • Bijdragen aan medeverantwoordelijkheid voor de ontwikkeling van het onderwijs • Ondersteunen van de ontwikkeling van de persoonlijke professionele identiteit • Benutten van talenten en expertise 	<ul style="list-style-type: none"> • Op welke wijze is het samen verantwoordelijk zijn voor het onderwijs mogelijk gemaakt door de organisatie en de communicatie binnen de school? • Hoe draagt het HRM-beleid bij aan de ontwikkeling van de school en de persoonlijke professionele ontwikkeling van de medewerkers?

Koerspijlers	Bestemming en ambities	Centrale vragen
<p>5 Verbeteringsgerichtheid vanuit collectief en individueel lerend vermogen</p>	<p>Het kompas van je deskundigheid en onderzoekende houding wijst je de weg naar goed onderwijs</p> <ul style="list-style-type: none"> Bekijken of de school bereikt heeft, wat hij heeft willen bereiken Afleggen van verantwoording en verbinden van consequenties Innoveren van eigen onderwijs 	<ul style="list-style-type: none"> Hoe en wat realiseert de school aan innovatie vanuit het eigen onderwijskundige concept? Welk tempo wordt en welke mijlpalen worden daarbij gekozen? Welke onderbouwing ligt ten grondslag aan de keuze(s)? Wat leert de school van de evaluaties? Hoe verloopt de implementatie?
<p>6 Betrokkenheid van en verantwoording naar stakeholders</p>	<p>Ouder- en leerlingparticipatie in de schoolgemeenschap geven we in samenspraak vorm. We staan in verbinding met de omringende leef- en leerwereld</p> <ul style="list-style-type: none"> Betrekken van ouders bij de ontwikkeling van de leerling Participeren van ouders en leerlingen in het schoolleven Onderhouden van banden met de omringende leef-en leerwereld en met plaatselijke overheden Behouden van diversiteit van het onderwijsaanbod in de regio Realiseren van passend onderwijs in dialoog met andere scholen 	<ul style="list-style-type: none"> Op welke manier is het partnerschap met ouders gerealiseerd? Op welke manier is de school ingebed in de regio en is de school actief in regionale netwerken? Draagt de school bij aan een dekkend onderwijsaanbod in de regio?
<p>7 Bedrijfsvoering op orde</p>	<p>Wij organiseren onze bedrijfsvoering op een slimme manier</p> <ul style="list-style-type: none"> Besteden van onderwijsgeld op een goede manier, gericht op goed onderwijs voor leerlingen Op orde hebben en houden van de bedrijfsvoering 	<ul style="list-style-type: none"> Zijn de ambities van de school goed vertaald in een meerjarenperspectief, zich rekenschap gevend van de schoolontwikkeling in de regio en maatschappelijke opdracht?

vereniging
ons middelbaar onderwijs

onderwijs met overtuiging

Spoorlaan 171
Postbus 574, 5000 AN Tilburg
telefoon 013 - 595 55 00
omo@omo.nl
www.omo.nl